II. évfolyam 1874. | 50-ik szám. | B.-Gyarmat, deczember 14.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . . 6 ft. —
Fél évre . . . . . 3 ft. —
Évnegyedre . . . . 1 ft. 50 kr.
Előfizetni lehet, csupán a kiadó hivatalban B.-Gyarmaton.
A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

politikai, társadalmi és közgazdászati hetilap.

Hirdetések díja:
Öt hasábos petit sor . . . . . 5 kr
Bélyeg minden beiktatásnál . . 30 kr
Nyilt tér garmond sora . . . . 20 kr
Hirdetéseket felvesz a kiadó. Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Előfizetési pénzek, reclamátiók és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Zubovyts Fedor

a mult hetet városunkban tölté. Vasárnap 1 órakor érkezett Váczról Kálmán Frigyes, jelenleg Váczon állomásozó honvédszázados kiséretében lóháton. Már Lőrinczinél kelle mes meglepetésben részesült, hol öt több ismerőse s tisztelője ugyancsak lóháton fogadta s üdvözölte, kiknek társaságában a városba érkezve az utczákon tömegesen megjelent közönség részéről a legszivélyesebb fogadtatás nyilvánulásaival találkozott. Itt lakó unokatestvéréhez Zubovyts István urhoz szállt, hová csakhamar a rokonok és ismerősök egész serege gyült, látni, hallani kivánván őt s jobbot szoritani a férfias bravourok ünnepeltjével, ki azon kevesek közé tartozik, kik a külföld méltányló elismerését vivták ki s tiszteletet szereztek a magyar névnek. — Másnap barátai a Deákkör termeiben lakomát rendeztek tiszteletére, melyen a város szine-java megjelent s a közel vidék is képviselve volt. A megjelentek száma megütötte a 80-at. A pohárköszöntések sorát Dessewffy Gyula kezdette meg s kiemelve a Zubovyts által kivivott siker jelentőségét, őt, mint a magyar férfiasság, lovagiasság s tettrekészség prototypját éltető a jelenvoltak viharos ovatióitól kisérve. Utánna Harmos Gábor emelt poharat Bäuerle urért, ki a „Caradoc" készséges felajánlása folytán a siker egyik tényezője lett s kihez a banquett nevében üdvözlő távirat is menesztetett, mely megemlékezésért Bäuerle ur szintén táviratilag nyilvánitá köszönetét. — Majd Veres Pál, a megye alispánja emelt szót s méltatva az ünnepelt érdemeit, jelezve az örömet, melyet megjelenése keltett, kifejezést adott egyszersmind a fájdalomnak, melyet körünkbőli gyors távozása mindnyájunkban kelt s midőn további kitartásra buzditá, azon reményét fejezé ki, hogy minket, kik őt örömmel valljuk magunkénak, a távolban is megtartand emlékében. Zubovyts mindezekre válaszolva köszönetét fejezé ki a szives fogadtatásért s élteté Nógrádmegyét, melynek neveltje s melyet szülőföldjének is tart, miután ő Hontból örökre kiköltözött, s megszakitott minden köteléket, mely őt valaha Honthoz köté, mely nyilvánitott elhatározását még Horváthy Albert hontmegyei szolgabiró ebből kiinduló talpraesett pohárköszöntése után is ismétlé. Igen természetes, hogy e vetélkedés csak fokozá a jókedvet, a hangulat emelkedettségét s több elmés ötletre s pohárköszöntésre adott alkalmat. A társaság az éjféli órákban oszlott szét. — A lakomán Balogh Károly bandája játszott. — A szives fogadtatásnak azonban melyben Zubovyts városunkban részesült ez estély csak egyik episodját képezé, mert a hét további napjain egymást érték a lakomák egyes vendégszerető házaknál. Zubovyts ma tiz órakor kel utra, barátai több kocsin kisérik őt Váczig, honnan elmaradhatlan utitársa Borsiczky Gusztáv főhadnagy társaságában Bécsbe megy, hogy ott pár hetet töltve Londonba menjen üzleti dolgait rendezendő s esetleg a londoni sport-egylettel összeköttetésbe lépendő. További terveire nézve ezuttal annyit mondhatunk, hogy Londonból Bécsbe visszajövén, néhány heti ott időzés után Cairóba menend megbizatásainak eleget teendő, hol Seffer pasa mellett eddig elfoglalt állásában marad, vagy az alkirály training telepén Gizehnél Bachitban fogja érvényesitoni tehetségét. Részünkről csak szerencsét kivánhatunk feladatainak megoldásához!

Tájékozás mezőgazdászatunk felett.

II.

Az 1-ső közlésben láttuk néhány példáját annak, hogy a mely országban a mezőgazdászat természetellenes uton folytattatik, ott a föld kimerül, terméketlenné lesz, a nép számban és erőben megfogyatkozik, s elpusztul. Most lássunk egy pár példát az ellenkezőre, vagyis a hol a mezőgazdászat okszerűen űzetik, ott a föld termőereje nemcsak ki nem merül, sőt folytonosan gyarapodik.

Ázsiában ott van a Japáni birodalom, s ott van különösen China, mely a chinai évkönyvek szerint mintegy 4000 év óta áll fenn, és bár viszonyos népessége nagyobb, mint Europa legtöbb országáé, mégis évről évre termel annyit, a mennyi a belfogyasztásra elegendő. Nem hálózzák ugyan batárait vasutak, hogy kivigyék földje zsirját a külföldre, de nem is szorul arra, hogy külföldről bevitt gabonával mentessék meg a nép az éhenhalástól. És e valóban nagy szerencsét annak köszönheti, hogy okszerű földmivelést folytat, s földjeit folytonosan jó erőben tartja, és hogy azt tehesse, olyan módokhoz is folyamodik, melyeket a magyar ember nem olvashat a nélkül, hogy rajta ne mosolyogjon. A Chinaiaknál a földmivelés olyan elismerésben részesül, a milyen Európában sehol. Ott ugyanis a régi időből még most is fennálló kasztrendszer szerint az első helyet azok foglalják el a társadalomban, kik a tudományokat művelik, a második helyet a földmivelők, s csak azután következnek a többi osztályok. A Chinaiaknak a földmivelés iránti kegyeletöket semmi sem jellemzi jobban, mint azon évezredek óta fennálló szokás, hogy a chinai császár minden év február 24-én nagy ünnepélylyel és kisérettel kivonul a mezőre, és saját kezébe fogva az ekét, néhány barázdát huz, azt akarván ezzel jelezni, a mi Róma legvirágzóbb korában a jeles szónok Cicero mondott: semmi sem méltóbb, szebb, jobb és hasznosabb a szabad emberhez, mint a földmivelés. A chinaiak az ekét égből származottnak tartják.

Szabad legyen itt az értekezés logicai rendjét megszakasztani, s csmeláncsolatnál fogva egy kis kitérést tenni annak felemlitésére, hogy a mi őseink is hasonló fogalmat hoztak magokkal Ázsiából a földmivelésre nézve. A történelem emlékezetben hagyta ugyanis, hogy midőn a világhóditó Nagy Sándor a Scithák meghóditására nagy sereggel közeledett Scithia felé, a Scithák egy küldöttséget küldöttek elébe a végett, hogy azon szándékáról lebeszélni igyekezzenek. A küldöttség szónoka igy kezdte beszédét Nagy Sándorhoz: „Ha az istenek tested alkotát szived vágyaihoz hasonlóvá tették volna, a nagy világ téged be nem fogbatna, egyik kezeddel keletet, másikkal nyugatot érintenéd, s ezt elérvén azt kivánnád tudni, hogy a világalkotó istenség hatalma hol rejtőzik! de ne feledd, hogy a villámok a legmagasabb hegyeket sujtják legelébb" stb., s midőn telhetetlen nagyravágyásáért jól megleczkézi, igy folytatja tovább: „ tudd meg, hogy nekünk ajándékul adatott az égből az e k e, a k a r d és a k e h e l y". (Az eke jelképezi a földmivelést, a kard a vitézséget, a kehely a vallásos hitet és honszerelmet.*) Ebből azt látjuk egy felől hogy őseink ismerték a szónoklat hatalmát, s hogy az ekét, mint a földmivelés jelképét ők is égből származottnak tartották. És ime mily nagy változás! Midőn Európába letelepedtek, részint az itt uralkodott életnézetek, részint a folytonos háboruk miatt a földmiveléstől annyira elszoktak, hogy azt egészen e század közepéig szégyennek, lealázónak, csak jobbágyokhoz illőnek tartották, s csak midőn a nemzet politikai létele koczkán állott, midőn a hazai földet ingadozni érezte lábai alatt, akkor kezdte széttörni az előitélet lánczait, s megfogván az eke szarvát, egész erélylyel vetette magát a földmivelésre, és ezt igen helyesen tette. Midőn 1861-ben csekély egyéniségem is földmivessé lett, egy nagy tekintélyü egyéniség igy nyilatkozott: „miért választja azon pályát? hiszen a földmivelő — bármiként végezze is ezkoláit, — lenézetik és nincsen becsülete" — s szánó mosolylyal fogadta azon nyilatkozatomat, hogy a magyar nemzet csak ugy és akkor veszhetne el, ha ősei vérével áztatott hazai szent földhöz hütelenné lenne, a mit pedig nem hiszek, mert miránk nagyon is ránk illik a mese, miszerint Anteus a gigással birkozván, mindaddig le nem győzethetett, mig lábai a földet érintették, mert erejét a földtől, mint édesanyjától nyerte. — E kitérés után térjünk vissza tárgyunkhoz.

Anglia mezőgazdászatának magas foku virágzása sokkal ösmeretesebb előttünk, mintsem azt hosszasan rajzolni szükségesnek látnám. Mintegy másfél ezer év óta áll az fent 5797 □ mértföldnyi területü szigetein (és igy körülbelül akkora területen, mint a magyar korona országai) s azon ország termelési gazdasága soha sem hanyatlott, sőt folytonosan emelkedő irányban halad. Ezt ugyan egy részről kedvező éghajlati viszonyainak, de másfelől okszerü kezelésének köszönheti. Ott általánosan elfogadott szabály az, hogy amennyi tápszer a gazdasági növények termelése által a földtől elvonatik, ugyanannyi vissza is adassék, annálfogva a gazdasági állatok tenyésztése oly nagy mérvben űzetik, hogy az azok után évenként nyerhető trágya óriási mennyiségre rúg. Hiteles adatok szerint csak a gabonaneműekből évenként mintegy husz millió mázsa forditatik állatok tartására s hizlalására, és igy trágya nyerésére. E mellett kedvező fekvésénél fogva külföldről mintegy négy millio mázsa guanó, és másfél millió csontliszt szállittatik be évenként, s miután minden mázsa guano 4—5 év alatt ő mázsával, egy mázsa csontliszt 10 év alatt szinte annyival neveli a buzatermést: nem csodálhatjuk, hogy Angolország földje most másfél ezer év mulva is annyira megtartotta termőképességét, hogy mig a franczia mezők 15, a belga 21, a hollandi 23, addig Angliában 28 buschel a középtermés évenként. Mennyire van ettől a mi középtermésünk főleg az utóbbi években?!

Igaz hogy mi nem is vagyunk azon kedvező helyzetben, hogy mesterséges trágyaszerekre, guanóra, csontlisztre gondolnunk is lehetne, hanem a trágyatermelő baromtenyésztés nálunk sem volna lehetlen. De hogy állunk azzal is? — Fájdalom! ugy állunk, hogy a Magyarországon általában kevés számra leapadt marha-állomány után nyerhető trágyamennyiség egy huszadrésznyire sem elég az eke mivelés alatt lévő földektől gabonatermelés által elvont tápszer visszapótlására. Annak is nagy része az alföldön tüzelésre használtatik fel.

(Folytatása következik.)

*) A hét vezérek is kelyheikbe ereszteték felvágott karjaikból kieresztett véröket, midőn e hon elfoglalása után a Tisza folyó mellett Pusztaszeren az első országgyűlést megtartották, s Árpád fővezér iránti hűségöket vallásos szertartással megerősitették. O. M.

Vidéki hangok.

T. szerkesztő ur! Becses lapja 47-ik számában a „Hirek" rovatában „Tulbuzgóság" felirattal egy — Vitális József, lónyabányai körjegyzőt kompromittálni akaró czikk jelent meg Sebján Lajos ur *valló megülközéssel felielentett panasza* folytán, mely szerint említett V. J. *rábeszélése* következtében a község többek ellenzése daczára is egy *szegény napszámost* azért, mert ünnepnapon bocskorát foltozni merészkedett, 1 frttal megbirságolta. E hir alapján az Egyetértés szokott modorával egyet-mást összehandabandázott, s V. J. jó hirnevét a nyilvánosság előtt aláásni igyekezett. E *handabandát* becses lapja a 48-dik számban reproducálva, a rovatvezető hozzáteszi, hogy hát *sem maga a tény, sem pedig az, mennyi része van ebben a jegyzőnek, constatálva nincsen.*

A dolgot felderitendő, — habár gyengélkedő állapotom miatt később is — irom e sorokat azon reményben, miszerint azok számára t. szerkesztő ur becses lapjában szives leend egy kis helyet engedni.

A községünket jun. 9-én ért borzasztó tűzvész benyomása alatt az utána következő első vasárnapon a falu szerencsétlen népe tömegesen tódult a göz és füsttel telt fulladt levegőjü templom falai közé, melynek tornya szinte a lángok által lett felemésztve, s mely maga is négy izben gyuladt ki, de önfeláldozó egyének segitségével mindannyiszor eloltt oltva, hogy itt lerója Isten iránti hálaját egyrészt a község egyik részének a pusztitó elemektől való megmentéséért, másrészt kérje ki annak segedelmét a reá tornyosuló bajok és küzdelmek legyőzhetésére. E valóban megható órában, — amidőn a község apraja, nagyja az Isten hajlékában könyekben keresett enyhülést az őket sujtó borzasztó szerencsétlenség ellenében, — ez órában akadt a községben egy olyan ember is, ki — miután le nem égett hajléka, — nem érezte magát kötelezve ezért épen leróni Istene előtt a hála adóját, de miután kora reggel tisztességesen leitta magát, a délelőtti órákban melyek az isteni tiszteletnek vannak szánva, ölébe vette ronda bocskorát, s ezen javitgatott. E munkája közben lépett be hozzá az egyház buzgó és értelmes gondnoka Petyko Pál, s midőn e tette feletti megbotránkozását fejezte volna ki, az illető tettenkapott egyén a leggyalázatosabb káromlásokkal válaszolt a gondnok méltó dorgálására, s az ünnepet megszentségtelenitő nyilatkozatokat is bocsátott ki tisztátalan ajkai közül. Ezt persze a gondnok elmondta

itt is, amott is, s a tett maga a legnagyobb felindulásba hozta a község sorsvertc, de még is jobb érzelmű s vallásos lakosait. Ezek magok hozták fel az ügyet a községi választmányi ülésben, mely alkalommal én ott jelen nem voltam, — habár választmányi tag valék, —'s követelték az ünnep áthágójának megbüntetését. Nem tehát a *körjegyző rábeszélése* folytán, hanem a választmány kezdeményezése folytán történt meg az, hogy illető vétkes a választmány elébe hivattatva, ott szigoruan megdorgáltatott, s intő például a szintén leégett oskola javára 1 frt. birságra itéltetett, nem annyira a bocskor foldozása, mint inkább a *korán reggel történt megittasodása*, s az ennek következtében elejtett *botrányos szavak és káromlások miatt*. Hogy pedig a községi választmánynak az ilyen büntetések kiosztása jogkörébe tartozik: ki merné azt tagadni. S ha a körjegyző ily alkalmakkor ep ily irányban vezeti a választmány tanácskozásait, ezért nem megrovást, de — mint az erkölcsösség buzgó bajnoka, — még dicséretet is érdemel, melyet ezennel van szerencsém számára jelen sorokban magam és sokak nevében kifejezni. De az sem áll továbbá, hogy a büntetett egyén *szegény napszámos* lett volna, mert az egyike a község jobbmódu lakóinak, ki nem csak földész, de amellett *kerékgyártó* is. Végre, ami a birságot illeti, az bizony még mostanig sem lett lefizetve, de — beérve a dorgatoriummal, — azt neki a választmány elengedte. Ennyi maga a tény. *)

Geduly Elek Ferencz.

*) Midőn e felvilágositó soroknak készséggel helyt adunk, az értesítés második s csakis S. L. személyére vonatkozó részét elég legyen tudomásul vennünk, miután az nem tartozik a dolog lényegéhez s könnyen kellemetlen recriminatiókra adhatna alkalmat. Szerk.

Az irói tulajdonról.

Irta: . . . . . th.

(Folytatás.)

Végre 1793-ban a kiváltságolt munkák védelme a kiváltság nélküliekre is kiterjesztetett, habár az általános utánnyomási tilalom csak királyi rendeletben mondatott ki, mely rendelet a mindjárt előadandó esetnek köszöni eredetét. — Paczkó pesti nyomdász a mondott évben kiadván Takács János gönyüi helv. hitv. lelkész halotti beszédeit, miután Landerer Mihály azoknak első kötetét utánnyomatta, vonakodott a többi köteteket kiadni. Takács ennélfogva folyamodványt nyujtott be a helytartósághoz, hogy Landerer Mihály az utánnyomástól eltiltassék. A helytartótanács felterjesztvén ezen ügyet a magyar udvari cancelláriához, ez azon kérelmet intézte a felséghez miszerint az utánnyomás tekintetében az örökös tartományokban fennálló szabályok Magyarországra is kiterjesztessenek. A király ezen kivánatnak az 1793. évi novem 19 én a helytartótanácshoz leküldött rendeletben felelt meg, mely az utánnyomást „sub gravi pro ratione circumstantiarum dictanda poena, ac insuper damni Typographo illi, cujus typis excusum opus per alterum re imprimeretur, illati refusione" betiltja, kivévén, ha a példányok elkelte, vagy túlcsigazott ár következtében a hatóság azt megengedné. — Ezen rendeletben egyszersmind igértetik, hogy ő Felsége egy legközelebbi intézvényben az utánnyomási tilalmat illetőleg az örökös és a magyar tartományok közötti teljes viszonosságot fog megállapitani. S csakugyan mindamellett, hogy a magyar cancellária azon véleményével járult az uralkodó elé miszerint Magyarhonban mint az örökös tartományoktól független országban Austriában és ott viszont a Magyarországban megjelent művek utánnyomása szabad legyen, 1794. január 9 én rendelet érkezett a helytartótanácshoz, mely a viszonos utánutánnyomás tilalmát behozta.

1843-ben az időközben nagy lendületet nyert irodalom és a szerzői jogokra vonatkozó külföldi törvényhozások haladásai igen kivánatossá tevék a többé még nem felelő fönti rendszabályok módositását és tökélyesitését. Mivégett a Kisfaludy-társaság amaz évben egy idevágó törvényjavaslatot nyujtott be az 1843/4-ik országgyüléshez, mely azt kevés változtatással el is fogadta. Azonban a magyar kir. udvari cancellária, midön ezen törvényjavaslatot szentesités czéljából a király elé juttatá azon véleménynyilatkozatot csatolta hozzá, hogy előbb, minsem a felség ezen törvényjavaslat iránti elhatározását a jövő országgyüléssel tudatná, a könyvvizsgáló hivatal- és a helytartótanácsnak adassék át tüzetes meghányás végett. Mely előterjesztés legfelső helyen jóvá hagyatván, a helytartótanács és a központi könyvvizsgálószék 2845. april 8-án föl is küldte észrevételeit. De az ezek alapján a cancelláriánál az említett törvényjavaslatot illetőleg készült jelentés 2846 oct. 19-én azon meghagyással érkezett vissza a mondott hatósághoz, miszerint azt a helytartótanácsnak azon meghagyással szol áltassa át, hogy az azt az 1846. oct. 19 én az örökös tartományokban az irói tulajdon védelmére kihirdetett 72 számu függelék figyelembe vételével dolgozza át ujra s terjessze föl ezen módositott alakjában. Ámbátor az 1847 jul. 27-én meg is történt, és ámbátor ezen dolgozat alapján tétetett is királyi propositio az akkori országgyülésnek, más fontosabb kérdések előtérbe nyomulása miatt még akkor sem biztosittathatott az irói tulajdon hazánkban törvény által.

Az 1852. évi november 29-én kibocsátott császári pátens nálunk is behozván az általános auszt polg. törvénykönyvet, vele együtt annak az irói tulajdont tárgyazó 72 szám alatti függeléke is érvénybe lépett. 1858 az osztrák kormány az 1856 is 1857 évi németszövetségi határozatokhoz akarván alkalmazni ezen függelék szabályait, a magyar akadémiát is felszólította véleményadásra, melynek előterjesztése folytán az igazságügyi ministérium a szerzői tulajdon védhatáridejére vonatkozó 18 és a a szinművek előadási jogát szabályozó 8 §. át is alakittatta.

Az 1862 iki országbirói értekezlet által szerkesztett ideiglenes törvénykezési szabályok I. részének 23 §-a az irói tulajdonról következőleg rendelkezik: „Végre kijelentetik, miszerint az ész szüleményei is oly tulajdont képeznek, mely a törvény oltalma alatt áll." Nincs azonban meghatározva, mi szolgáljon zsinórmértékül az e téren fölmerülő peres kérdések eldöntésénél. De miután más törvénykezési esetekben is érvényben hagyatott az osztrák törvénykönyv és időszerű honi szabványok e tárgyban nem léteznek, nehogy az oly szép virágzásnak indult irodalomnak tulajdonjog oltalmát nélkülözze: az véleményeztetett a biróságtól, miszerint az országbirói értekezlet e részben is mérvadóknak kivánta tekinteni az osztrák törvények rendeleteit.

A legutolsó lépés egy a szerzői jogokat biztositó törvény létrehozatalára a Kisfaludy-társaság részéről történt. Ez 1867. 5 tagból álló bizottmány feladatává tette egy ide vonatkozó törvényjavaslat kidolgozását mely az igazságügyi ministernek átnyujtatván, ez által még azon év folytán terjesztetett elő az országgyülésnek, hol azonban még eddig nem vétethetett tárgyalás alá.

Miután 1858 még Törökország is hozott törvényeket az irói tulajdon oltalmára, nincs állam, mely a belföldi szerzők eme jogának polgárai általi megsértését nem büntetné, azonban fájdalom még korunkban sem emelkedett odáig, hogy külföldi művek utánnyomása is mindenütt fenyittetnék. Mindamellett, hogy az e tárgybani különféle törvényhozások a szerzői jogokat a tulajdon czimére fektetik, mégsem tiszteltetnek azok nemzetközileg általánosan, még sem hiányoznak országok, melyek mint pl. Belgium és az északamerikai egyesült államok a honi lucri odor ex qualibet re kedveért a nem belhoni irók munkáinak utánnyomását elnézik, mintha az irói tulajdon csak a honfiuság esetében érvényes jog volna, mintha az irót nem már mint ilyent illetné. Másnemű tulajdont akár idegen akár állampolgár legyen annak alanya, megtámadni a legkeményebb büntetések alatt tilos, a szerzőét pedig csak az utóbbi esetben, mintha azon cselekvény, mely polgártárs ellen elkövetve jogsértés azon okból, hogy külhon fiai irányában vetemedünk arra, elvesztené bünös természetét. S még azon államok is, melyek a külföldi szerzői tulajdon megsértését nem engedik meg, ezen oltalmat csak azon országok polgáraira terjesztik ki, melyek az ő hozzátartozóikat hasonló jótéteményben részesitik. Ezen eljárást ugyan soha sem a morál, sem az észjog nem fogja helyeselhetni, mert valamint az egyik egyén jogtalan tette nem jogosza fel a másik egyént hasonló jog megvetésére, ugy az egyik állam jogtiprása sem adhat a másiknak jogot ugyanazt cselekedni; azonban mint retorsio mégis mentegethető, miután a souverain államok közt nincs biró és quod tibi fieri non vis, alteri ne feceris. A kölcsönösség alapján legelőször Poroszország igérte a külföldi művek utánnyomóinak megfenyitését 1537-ik évi törvényében. A következő évben hasonló történt Angliában az international copyright-act által fel hatalmaztatván a királynő az irói tulajdon nemzetközi oltalmára szerződést kötni a viszontlságot vállaló külállamokkal 1838. Salvandy, franczia közoktatásügyi minister hasonló javaslattal lépett a kamarák elé, mely azonban elvettetett. de ujabb időben Francziaország a legtöbb európai állammal — ezek közt a magyar-osztrák monarchiával is szerződött iróinak utánnyomás elleni biztositására. Austria 1846. évi 72 számu függelékében jelentette ki, miszerint azon külföldi szerzőket, kiknek hazája az osztrák irók irányában ugyanarra kötelezi magát, ép oly védelemben részesitendi mint saját alattvalóit.

(Vége következik.)

Politikai szemle.

A képviselőháznak a mult héten csak egyetlen ülése volt: szombaton. A munka annál serényebben folyik most e bizottságokban, melyekben majd nem minden parlamenti összepontosul. Főfigyelmet az adóbizottság, az állam és egyház közti viszonynyal foglalkozó bizottság, a közigazgatási bizottság, mindenekelőtt azonban a pénzügyi bizottság ülései érdemelnek. Ez utóbbiban csütörtökön és pénteken pénzügyi meghatalmazás — az

---

Touristai uti karczok

Bécstől Majlandig és vissza.

(Singer Terezina és az ő cucurikója: Verona-Milano.)

IV.

Insbruckból másnap (jul. 18.) a szürkülő hajnal fényénél kocsiba szállva szokott officiositással robogánk a narancsok és szalámik hires hazája felé. — Az álomból Insbruckban minél kevesebb jutván ki mindenikünknek, először azért, mert nem volt rá idő, s másodszor és harmadszor is azért, — igen jól esett volna a vagonban egy biztos szögletet találni, ahová a szegény tourista lehajthassa elfáradt fejét; ha pedig a fej kiloendett elégitve, a test többi része is egész a csizma-orrokig igyekezett volna magát, habár másnak esetleges „megröviditésével" elhelyezni; mi számitánk erre; azonban sajnos, — vagy inkább örvendetes meglepetés! mert ime a vagon-párnázat mindkét átellenes szögletében egy-egy magát lehető kényelemmel elhelyezett, horkoló álomba merült, de igy is érdekes női alak! hát ha majd fölébrednek, s megnyilik a fekete, kék vagy szivéminő szempár, megered a zengzetes és hihetőleg élénken pörgő nyelv édes beszéde! mindez igen szép regényekkel kecsegtetett volna más körülmények közt, de az álmos ember nem úgy gondolkozik: mi is tehát ha reményeket kötünk a tisztes delnők fölébredéséhez, ez csak azért vala hogy általunk, miszerint egy kis helyet csinálnak majd nekünk, s csere fejében mi fogjuk őket a három alvó és horkoló nyugott meg figyelésének élvezetében részesiteni. Azonban a sors másképp akarta. Ők felébredének s mi még sem válthatók fel őket, mert ott volt a gonosz c u c o r i c o. egy jó veréb-nagyságu papagáj fajta madár, aki mig úrnői aludtak, megnem moczczant, annyira, hogy észre sem vettük fejünk felett létezését; mihelyt azonban az egyik signora megmozdult, és feltámadásának komolyabb jeleit adá, nojszen, nem volt se vége, se hossza a reggeli gratulatiónak, egyik jobban intonált, mint a másik s ha a signora torka és tüdeje egy született primadonna hangerejével kérkedhetett — mi tényleg ugy volt, mert Singer Terezin, (igy hivták a divát) a bresciai szinház primadonnájának vala szives magát nekünk bemutatni, és látogatójegyeivel megajándékozni, — e papagájanhangk sem volt gyengébb a rikácsoló műszere, úgy hogy a szándékolt alvásból kellemes társalgás lön mindaddig, mig egyszer csak Verona fölött vettük észre magunkat, hol a három műutazó társtól elválván, a készen álló omnibusok közül abba ültünk bele, mely fogadójának neve után legtöbbet igért s mely az „albergo all' Italia" büszke feliratot viselé.

Az albergo all' Italia a város közepetáján, aránylag csinos és népes utczában fekszik. Meg kell emlitenem, hogy miután Lajos barátunk egy katonaviselt és világtapasztalt ipolysági jó ismerősétől biztos tudomást szerze arról, hogy Italiában mindenre s igy a fogadói szobákra is erősen kell alkudni (amit csakugyan Bädecker is megerősit) s miután Tóni barátom is, mint nemcsak Lajos barátunk földije és solidaris compagnonja, de mint kiválólag jó és takarékos gazda, és gondos családfő, e mellett pedig galant ember is, aki a lak- és bálhelyek meggazdálkodott árából percentekkel szándékozik magát Majlandban és másutt ellátni, ezen felül pedig még néhány bögert is in natura vinni vissza családi tüzhelyéhez, e megbecsülhetetlen két utitársbarátom tehát, az én kimondhatatlan benső örömem és nem épen tulságosan spékelt erszényem titkos vigaszára, ovatos előrelátással kibontván e takarékosság zászlóját, melynek kiviteli módozatai Bécstől kezdve Gmundenen és Ischelen keresztül egész idáig nappal és éjjel meg és agyonbeszélve lettek, magukra vállalák az alkudozók nem irigylendő tisztét. Ily alkalmakkor a sorban mindig Lajos barátunk, mint közülünk legjobb olasz lépett előre és ha egy másodemeleti téresebb szobáért 3 lirát (frankot) kértek, ő sicher lealkudott abból legalább öt centesimot, megtagadás esetére komoly készületeket tevén más albergóba leendő indulásra ami az időt nem számitva (mert hiszen időnk volt akármennyi!) a csizma talpának egyszerü apadékát tekintve is, legalább 10 centesimominust eredményezett volna. Hozzá lön téve, akkor pro majori capacitatione, hogy: „noi siamo ungharesi" mely hathatós illustratiónak aztán okvetlenül megvolt azon kedvező eredménye, hogy a signor cameriere elengedte a két soldot a réven és hozzáirt öt lirát a vámon. A vám alatt pedig az étkezési és kiszolgálati szabad regiet értem, melyhez az olaszok, mint mindenre ügyes nép, felülmulhatlan virtuozitással értenek.

Az albergo all' Italia étterme elsőre is magas fogalmakat adott az olasz művészet és comfortról az ő veres tégla padozatával és két oly remek festménynyel a falon, melyek az uj Itáliba a dii penates szerepét viszik, értem Vittorio Emmanuelt és Garibaldit; kik hogy ők valának, nem lehete semmi kétségünk, miután az egyik vaskos férfiu élesre kifestett katonás bajuszszal, lovagias kecskeszakállal és ad astra irányuló orral vala ékesitve, a másik pedig a nép szerény öltönyét, a történelmileg ösmert veres bloust viselé, az egymás irányában levő két szárnyas ajtók az által tüntenek ki, hogy egyik sem vala bezárható; a balcon alatti kertben pedig két (vagy hány) oly hatalmas hangú grillo (prücsök) fujt valami opera áriát a lucullusi ebédhez, mely parmezan sajttal javitott lug. de nem selső levesből arrostóból és jeges birrából (serbil) állott, hogy felkelle tennünk, miszerint az improvisált kerti zenészeknek, a hang erejéhez mérve legalább is egy-egy pincsikutya nagyságuaknak kellett lenniök. De mit időzöm én soká az albergo elegantiája- és kényelmeinek leirásánál, melyek mellett a r é t- és még egy más s á g i hotel kényelmei is elenyésznek? — Menjünk a városba. Verona lakosságának száma, a katonaőrségen kivül most is meghaladja a 60 ezeret. A város jellege: ódonság, szurtosság és kiváló előszeretet az utazó uraságok zsebének minden lépten nyomon való megkönnyebbitésére. Amerre mégy,

Indemnity — fölött kifejlett vita keltett nagy és általános érdekeltséget. Alább részletesebben szólunk ezen ügyről, s igy e helyen elégnek tartjuk megemliteni, hogy a vihar, melyet némely „sötétenlátók" jósoltak, hamar elvonult, miután a bizottság 10 szavazattal 5 ellenében elfogadta általános tárgyalás alapjául a pénzügyi meghatalmazásról szóló törvényjavaslatot.

A képviselőház szombati ülésében a jászkun kerületi kérvénye harmadfélóráig tartó vitát idézett elő. E kérvény megszüntetni kéri a választási törvény 12. §-ának 5. pontját, mely kizárja a választói jog gyakorlatából azokat, „kik az összeirást, illetőleg a kiigazitást megelőző évre a választókerületben fizetendő egyenes adójukat le nem fizették." A kérvényi bizottság visszautasitandónak vélte e kérvényt, ellenben Tisza Kálmán azt inditványozá, hogy az tétessék át a belügyminiszterhez megfontolás és jelentéstétel végett. Erre hosszas vita fejlett ki, melynek vége az lőn hogy a ház 120 szóval 95 ellenében elfogadta a kérvényi bizottság javaslatát.

A vám és kereskedelmi szerződés ügye is szoba jött a képviselőházban, s Irányi interpellácziója folytán Bartal kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy „a minisztérium a képviselőházban mindenesetre még ez ülésszak alatt jelentést fog tenni, hogy annak nyomán a szükséges lépések megtétessenek arra nézve, hogy a vámszövetségből Magyarországra háramolható financzialis és nemzetgazdasági hátrányok orvosoltassanak."

A földadó-kataszter ideiglenes megvitását a Stoll Károly által beadott határozati javaslat hozta napirendre, s e kérdéssel képviselői körökben élénken foglalkoznak. A földadó-rendszer alapja ugyanis több mint két évtized előtt lőn megvetve, még a Bach korszak alatt. Azóta sok változás állott be a birtokviszonyokban. Számos legelő és ártér lett haszonhajtóvá, melyek a régi telekkönyvekben mint haszontalanok vannak bevezetve. Ezeket akarják most egyelőre és adig is, mig a kataszter teljes ujra-kidolgozása lehetővé lesz, a tényálláshoz képest, bevallások utján kiigazitani, mi által az állam jövedelme jelentősen szaporodni fogna az egyenes adóból, és pedig e részben igazságos uton mert méltányos, hogy e már évenkén át adómentes és jövedelmező részek is segitsék vinni a terhet, mely oly sulyosan nehezedik az országra.

— A közös kormány a napokban a delegácziók egybehivásának határidejéről tanácskozott, s abban állapott meg, hogy a delegácziók 1875. márczius elejére hivassanak össze Bécsbe. — Egy bécsi lap értesülése szerint a közös miniszterium azt a határozatot is hozta, hogy a közösügyi költségvetés megállapitásánál a monarchia mindkét felének sulyos pénzügyi helyzete veendő első sorban tekintetbe. „A hadügyi költségvetés rendes szükségletében," irja továbbá az emlitett lap, „mindenesetre fog emelkedést okozni a méter mérték (sulybehozatala a hadseregnél, de a delegácziók meg fogják találni az utat arra nézve, hogy e többletet más uton tett meglakoritások által leszállitsák."

— A horvát országgyülés, a mint Zágrábból irják, decz. 19-ére hivatott össze, hogy a horvátok addig, mig a közös magyar országgyülés a karácsonyi ünnepek alkalmából szünetel, tárgyalhassák tartományi költségvetésüket, mely most, miután az uj kiegyezési törvény alapjának biztositott 45%-a az elő irányzott adóknak három millió forint fedezetet mutat föl, irigylésreméltó biztossággal és kényelmességgel minden hiány nélkül berendezhető. — A Zágrabban egybegyülő horvát képviselők a pénzügyi törvényjavaslatok fölött is értekezni fognak egymással, mi mindenesetre helyes legalább megtudhatni, mily véleményeket táplálnak ők e javaslatukról, melyek ha törvénynyé válnak, a horvátok jövedelmét is szaporitják.

A pénzügyi fölhatalmazásról szóló javaslat tárgyalására a legtöbb horvát képviselő Budapestre érkezett, e elhatározták hogy megszavazák a javaslatot.

Hirek.

Felkérem mindazokat, kik a „Nógrádi Lapok" irányában hirdetési dij, vagy előfizetési tartozásban vannak, — hogy a hátralékos összegeket hozzám mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

KÉK LÁSZLÓ, kiadó.

Közgyülés. Az 1848, V. s erdélyi II. t. cz. módositásáról szóló törvényczikk 17. és 20. §-a értelmében szükséges központi bizottmány alakitása végett Főispán ur ő méltósága folyó hó 17-ére közgyülést hivott egybe. Ugyan e nap a megyei iskolatanács alakitó gyülést tartand

Hymen. Tamáskovics Gyula b.-gyarmati kir. aljárásbiró e hó 8-án jegyezete el özv. Veres Lajosné bájos és szellemdús leányát Katicza kisasszonyt A.-Tóldon. Sok boldogságot az uj frigyre! — Donát Szilárd ipolysági ügyvéd közelebb váltott jegyet a nógrádi bálokból is ismert Pethes Erzsi kisasszonynyal Esztergomban.

Kinevezés. Kaczkovics Jenő b.-gyarmati törvsz. joggyakornok, törvsz. aljegyzővé neveztetett ki s a füleki járásbirósághoz osztatott be.

Uj zenemű. Taborszky és Parsch budapesti zenemű kereskedésében legujabban megjelent: „La voix du ciel" (Az ég szava.) Seldytől. Ára 80 kr.

Tüz. Gután gyujtás következtében a hét folytán 14 épület hamvadt el. A gyujtogatók elfogadtak.

Tarlán mellett a póstát kirabolták a tettesek azonban nyomban elfogatván kár nem történt.

Addig jár a korsó a kutra, mig el nem törik. Vimmer Ferencz rétsági csendbiztos, ellen, kire már e lapokban is számos panasz emeltetett, fegyelmi vizsgálat indittatott s hivatalától felfüggesztetett hivatalos hatalmával nem egy izben elkövetett visszaélések s a személybiztonság ellen elkövetett merényletei miatt.

Csécsén megyebizottmányi tagul Fráter Pál és Zimányi Ferencz választatott meg.

Ipolyságon, f. hó 8-án számos és diszes társaság gyült össze *Verebélyi József* járásbirónál, kinek szeretetre méltó szép neje (Paczolay Mária) e napon tartotta születés- és névnapját, mely terjedtebb körben is áldásthozólag viszhangra találhat az által hogy a jelzett alkalommal P. L. főjegyző egy felköszöntésben, egy Ipolyságon jelenleg nélkülözött kisdedovodának létrehozatalát inditványozá, milyennel már 1848 előtt birt. Az inditvány helyesléssel fogadtatván, az aláirások legott sikerrel megkezdettek. rl.

HIVATALOS CSARNOK.

Közigazgatási.

Jelen intézvény alapján, az abban kifejtett üdvös czél, s a marhajárlati igazolványok tekintetében szükséges rend, biztonság és közhitel utólérése érdekében, ezennel közhirré tétetik, hogy jövő 1875-ik évi január 1-től minden marhaigazolványokul szolgáló, s netalán közkézen lévő nyomtatványok használaton kivül helyeztetnek, s az év elejétől, kizárólag a nmlgu földmivelés-, ipar- s kereskedelmi minisztérium utján leérkezendő, s a megye központjából, községi elöljárók rendelkezésére bocsátandó s általok szigorú felelősség mellett, intézményben előirt módon kezelendő marhalevelek használtathatnak, mivégből a nmlgu ministerium tiz rizsma 19200 darabot foglaló mennyiségnek haladéktalan megküldésére megkérendő, a megye összes községeinek elöljárói, illetőleg jegyzői utasittatnak, hogy 15 nap alatt, rendelkezésükre szükséges mennyiségről a megyei számvevői hivatalt értesitsék, számvevői hivatal márczuttal, a marhajárlati levelekneк intézmény értelmében kezelésére, s előjegyzésére utasittatik, mely intézvény közhirré tételén kivül, kellő tudomás és alkalmazásul, mindhat járásbeli szolgabiró, losonczi polgármester, fő- s alorvos, s állatorvos, valamint a fő- és alcsendbiztos uraknak kiadatik. A marhajárlati levelek kiállitási ára utólag fog tudatni. **V e r e s P á l,** alispán.

Szakal község elöljárósága által közhirré tétetik, hogy Paucz Jakab szakali lakosnál a f. évi október hó 1-én több községi követelések fejében lefoglalt 18 zsák csöves kukoricza eladandó lévén, annak eszközlésére f. évi deczember hó 10-ének reggeli 10 órája a helyszinére s szükség esetén ugyane hó 11. napjának d. e. 10 órája Szécsény városház előtti térre kitüzetik.

Közvetlen és közvetett adóhátrálék fejében az alább megnevezett községekben lefoglalt tárgyak nyilvános árverésen elfognak adatni, ugymint: — Szalmatercsen tehén, ló, gabona, széna és ágynemü I. árverésen a helyszinén f. évi dec. 10-én, II. árverésen Szécsényben f. évi dec. 11-én. — Megyerben gabona, tehén, széna, juh és ágynemük I. árverésen a helyszinén f. évi dec. 15-én, II. árverésen Szécsényben f. évi dec. 16-án. — Sipeken gabona, tehén, széna, juh és ágynemük I. árverésen a helyszinén f. évi dec. 17-én, II. árverésen Szécsényben f. évi dec. 18-án; mindenütt reggeli 9 órakor.

Karancskeszi község elöljárósága részéről közhirré tétetik, miszerint több karancskeszii lakostól megyei és vicinál közmunkaváltsági tartozások fedezésére lefoglalt ingóságok u. m.: egypár ökör, két ló, 2 akó bor, egy darab csikó és több különböző ingóságok f. évi deczember 14-én reggeli 9 órakor, és szükség esetén 15-én Salgó-Tarján község házánál nyilvános árverés utján elfognak adatni.

Lőrincsi község tulajdonát képező, melléképületekkel összekötött két szoba, konyha s kamrából álló lakház, a hozzátartozó istálló és pinczével együtt, jövő 1875. évi január első napjától egymásután következő két évekre, nyilvános árverés utján haszonbérbe adatik; az árverés f. évi deczember 17-én

---

és észreveszik, hogy valamit látni akarsz, mindján tiz hosz kalauzod, s ha egyiknek adtál, a kilencztől sem fogsz egykönnyen megszabadulhatni. A fajjelleg egyébbiránt kedvező behatást gyakorol, mert nőknél ugy mint a férfiaknál a régi római Typus itt erősebben jelentkezik, mint bárhol másutt Lombard Velenczében. Számos régiségei és emlékei közül kiemelkedik az ugynevezett A n n a, Diocletian korából (284. K. u.) azután a világhirü Amphiteatrum, 100 ezernyi álló és ülő nézőre berendezve; belül egészen ép, felső falzatainak párkányai azonban már erősen megrongálvák. — Az amphiteatrum kellő közepében földszint van csinos szép szinház, a most élő közönség számára, melyben épen egy n e m z e t i i r á n y ú, V. Emánuelnek a pápai cselszövények fölötti diadaloskodását előtüntető darabot adtak, fényes kiállitással és zajos tapsok között. — Megnéztük a hires Scaligerek kajdani lakát, kik a Ghibellinek és Guelfek közt folyt véres tusáknak erős kézzel véget vetének, s tovább mint egy századig (1262—1389-ig) valának az egykori veronai respublika élén. — Egy ócska házat mutatnak egy utczába, mint Rómeó hajdani lakát, és egy elhagyott kertben egy durván faragott teknőszerü követ, mint állitólag Julia koporsóját. Ugy látszik, hogy mindkettő humbug.

Veronában meghálván, másnap azaz 19-én a körúti -billét engedte programmon túl, külön költségünkre, Bergamon át Majlandba utazánk, — s a Corso alla porta rimanán levő Bauer-féle első rangu hotelbe száltunk. 2-ik emelet; hasonló comfort és kiszolgálat mint a veronai Pedig a l k u d t u n k itt is és természetes, hogy jól megvették rajtunk a vámot Hármunk közül egyikünknek itt már malheurja is történt; no de ellenkezném talán a collegialitással ezt kivallani s igy inkább elhallgatom hogy kétpár legjobb karban levő topánjai közül épen két pártól szabaditák meg; megjegyzendő lévén, hogy a harmadikat a mely a lábán volt, in statuquo hozta magával, egész Triesztig. Hogy itt aztán tengeri vihar kerekedett, mely az érzékenyebb talpú tábbeliknek még a muggiai molo talaján sem sem kedvez, erről senki sem tehet

Majlandnak, e közel 300 ezer lélekkel biró pompás városnak nevezetességeit bajos csak nagyjából is elsorolni, mind a mellett hogy a kedvező idő, hosszú napok és mozgalmasságunk a tapasztalni valók tekintetében a lehető legnagyobb eredménynyel jutalmazának. Első nevezetesség a világhirü Dom, tetőtől talpig fehér márványból, 136 toronynyal és számtalan szoborművel. Tetejére egy magyar ember (egykor huszár most templomőr) vezetett, értelmesen magyarázván mindent saját honi nyelvünkön, s aki megemlékezett még a régi jó időkre és huszáros politikájának summázata (mert melyik magyarhuszár ne politizálna) oda ment ki, hogy nagyot hibázott Viktor Emánuel midőn ráállt, hogy Itália királyává legyen; mennyivel jobb dolga volna most úgymond mint helytartónak a szerencsétlen emlékezetü Miksa alatt, akit az olaszok az ő helyébe megtettek volna királynak. Lám, még ilyesmin is ráér törni a fejét egy békés templomőr! de kakatona hüsége egykori hadura iránt innen is kitünik.

A hatalmas Domnak, melynek belső terimeje háromszor oly nagy mint a Szent-István temploma Bécsben, alant, fent és belül minden irányban és lehetőleg minden részleteiben történt figyelmes szemügyre vétele s még egy pár, régiség, mü- s egyéb kincsek tekintetében legnevezetesebb templom (u. m.: a S. Ambrogio, S. Alessandro stb.) meglátogatása után, el nem mulasztók megtekinteni a hires Scala szinházat, melyben azonban előadások a nyári hónapokban nem tartatnak, s mely a nápolyi San Carlo szinház után Itáliában sőt talán Európában, nagyságra első; aztán elkocsiztunk az ugy nevezett g y a k o r l ó t é r r e (piazza d' armi) melyen a Viscontik és Sforzák hajdani palotái, most laktanyákká változtatva, és az I. Napoleon által épitett A r e n a, a veronai amphitheatrum utánzata, 30 ezer nézőre berendezve, köröndtalaja pedig ló-, kocsi és mert vizzel is megtölthető, csónakversenyekre, télben korcsolyázásra használtatik; ugyanitt az A r c o d e l l a p a c e, szintén I. Napoleon által 807-ben emelt, 1859-ben pedig III. Napolban és Victor Emanuel, illetőleg az olasz függetlenség megalapitásának emlékül emelt nagyszerü diadalkapu; visszajövet megnéztük a B r e r á t vagyis kép- és könyvtárt, roppant számu művészi szobraival, melyek közt a téres udvar közepén az I. Napoleont mint római imperatort előtüntető érczszobor Canovától. A képtár mintegy 800 db. olaj- és freskofestményt tartalmaz csaknem kivétel nélkül bibliai illetőleg a legendák és szentek életéből vett tárgyakkal. A festmények egyik legkitünőbbikéül tartatik a „Mária eljegyeztetése" Rafaeltől (1504-ből) melyet akkor is több művész másolt, mely azonban szinezés és compositio tekintetében annyira egyszerü, hogy a laicus látogató, ha figyelmeztetve nem volna, alig tartaná érdemesnek ez oly nagy becsü kép mellett hosszasabban megállapodni. — Meglepett, hogy Majland e gazdag műtárának udvara és folyosói sok kivánni valót hagynak tisztaság dolgában, s a termekben benn, vezető vagy általában felügyelő- vagy utbaigazitó egyéneknek alig van nyoma. A nagy cathedrálét a Scala szinházzal, az osztrák uralom alól történt felszabadulás emlékéül kiépitett és nagy elegantiával felszerelt G a l l e r i a V i t t o r i o E m m a n u e l e köti össze, mely 1867-ben adatott át a közönségnek, s mely 195 méter hosszaság, 14 s fél m. szélesség és 20 m. magasságban, üveggel boritott tetőzete alatt a legfényesebb boltok és kávéházak sorait foglalja magában.

(Folyt. köv.)

reggeli 9 órakor Lőrinczi községben a kör jegyzői hivatalnál fog megtartatni.

Vadkert mváros tulajdonát képező ház egynevezett hadnagyfiak s 800 frtra becsült, a megye jóváhagyása mellett, másodszor tartandó nyilvános árverés utján 1874. évi deczember hó 17 ikének d. e. 9 órájan elfog adatni.

Adó és egyébb kincstári tartozásokra alább megnevezett községekben lefoglalt tárgyak nyilvános árverés utján elfognak adatni u. m.: — Lapujtőn több nagy és kis boglyákba mintegy 99 mázsa széna, 6 és fél akó bor, 21 és fél kila kukoricza, 29 kila rozs, 81 kila tisztabuza, 37 és fél kila zab, 13 kila árpa, 14 és fél kila krumpli, 2 tehén, 3 ló, 5 db. csikó, 17 db. juh, 3 ui szűr, 2 pár uj csizma, 1 kecske, 13 db. sertés, 3 ágy, 2 asztal, 1 tükör, 2 diván, 2 schiffonnar, egy politiros fiókos kasznyi és 30 mázsa szalma f. évi decz. 24 én Salgó-Tarjánban, nemsikerülés esetében f. évi deczember 31-én Losonczon. — K.-Apátfalva 3 tehén, 2 ló, 3 sertés, 2 lud, 2 szamár és egy taliga f. évi dec. 24-én Salgó-Tarjánba, nem sikerülés esetén f. évi dec. 31-én Losonczon. — Karancs-Allya 4 kila buza, 2 tehén, 1 ló, 9 sertés, 1 dunna f. évi dec. 24-én S.-Tarjánban, nem sikerülés esetén f. évi dec. 31-én Losonczon. — Czereden 13 dunna, 23 ló, 11 sertés, 3 kila zab, 7 tehén, 3 kila rozs, 2 borju, 1 ökör f. évi dec. 14-én S.-Tarjánban, nemsikerülés esetében f. évi dec. 17-én Losonczon. — Pogony községben 1 bika, 24 kila kukoricza, 9 ló, 6 dunna, 12 sertés, 7 tehén, 3 kecske és 4 vánkus f. évi dec. 14-én Füleken, nemsikerülés esetén f. évi dec. 17-én Losonczon. — Tótujfalu pusztán 37 kila tisztabuza f. évi decz. 15 én Füleken, nemsikerülés esetén f. évi dec. 17-én Losonczon — Bárna községben 9 sertés, 3 szűr, 22 dunna, 3 ló, 6 tinó, 2 szamár, 2 tehén és 2 juh f. évi dec. 15 én Füleken, nemsikerülés esetén f. évi dec. 17 én Losonczon. — Hidegkúton 15 sertés, 4 tehén, 145 mázsa széna, 1 csikó, 2 kecske, 2 borju és 6 ló f. évi dec. 15-én Füleken, nemsikerülés esetén f. évi dec. 17 én Losonczon. — Vecseklő községben 2 dunna, 12 ló, 193 mázsa széna, 1 tehén, 6 kila zab, 5 csikó, 4 kecske és boglya lennek f. évi dec. 15-én Füleken, nemsikerülés esetén f. évi dec. 17-én Losonczon. — O-Básth községben 1 bika, 1 tinó, 6 kila tisztabuza, 10 ló, 3 borju, 7 tehén, 7 sertés, 1 ökör, 7 dunna és 2 vánkus f. évi dec. 15 én Füleken, nemsikerülés esetén f. évi dec. 17-én Losonczon. — S.-Tarjánban 8 kasznyi, 8 szőnyek, 10 asztal, 5 derekally, 8 nagyobb és kisebb abroncsos bordó, 6 ló, 500 ölfa, 19 dunna, 21 párna, 7 tükör, 5 óra, 11 szék, 4 varrógép, 20 és fél kila buza, 3 diván, 1 konyhakasznyi, 3 közönséges és ötágu réz gyertyatartó, 1 vasaló, 9 sertés, 1 rézmozsár, 1 gyalupad, 1 gitár, 13 pár theás csésze, 1 db. vagy 10 mázsa, 1 bunda, 6 tehén, egy pár uj csizma, egy pár ökör, 4 vég vászon, két nagy és 4 kis aranyozott rámája kép, 2 chiffonnar, 30 mázsa különféle vas, 2 vég ruhaszövet, 1 vastakarék tűzhely, 3 fejsze, 1 ládá, 1 csinos szekrény, 1 kredenczkasznyi, egy bőgőbegedű, és egy nagy lámpa f. évi dec. 21-én S.-Tarjánban, nemsikerülés esetén f. évi dec. 31-én Losonczon. — Vizslás községben 37 kila zab, 5 kila krumpli, 21 vánkus, 20 dunna, 12 db sertés, 6 ló, 5 derekaly, 1 tinó, 1 óra, 2 juh, 2 tehén és 1 álló kasznyi f. évi dec. 21 én S.-Tarjánban, nemsikerülés esetén f. évi dec. 31-én Losonczon. — Zagyva-Róna községben 11 kila krumpli, 1 zsák liszt, 3 kila árpa, 1 kila lencse, 1 dunna, 2 sertés, 1 pár csizma, 1 női ködmöny, 7 kila rozs és egy kis boglya széna f. évi dec. 21-én S.-Tarjánba, nemsikerülés esetén f. évi dec. 31-én Losonczon. — F.-Püspöki ben 27 és fél kila kukoricza, 3 dunna, 41 kila tisztabuza, 3 kila zab, 12 ló, 10 sertés, 2 és fél kila árpa, 2 derekally, 4 szűr, 6 vánkus és 8 tehén f. évi dec. 29-én Füleken, nemsikerülés esetén f. évi dec. 31-én Losonczon.

Törvénykezési:

Schmeller Mártontól lezárolt, s a béri 64. számu tjkvben foglalt I. 1—17. II. 1—12. III. 1—4. IV. 1—17. V. +. 1—2 és +. 2—6. VI. 1—15. VII. 1—12 sor. és +. 440 hrsz. VIII. 1—13 és IX. 1—8 sorszám alatti fekvőségek és felül épitvényekből álló tartozékok végrehajtás utoni egyenkinti elárvereztetése Bér község házához 1874. évi dec. hó 30-ik, szükség esetén 1875. évi február 9-énck d. e. 10 órája tüzetik ki.

Varga Mártontól lezárolt és a szeleczi 1-ső sz. tjkvben foglalt I. egynegyed telekből Varga Mártont kétharmad részbeni illetőségének végrehajtás utoni elárvereztetése Szelecz község házához 1875. évi jan. 7-ik, szükség esetén 1875. évi martius 10-ének d. e. 10 órája tüzetik ki. A kikiáltási ár 650 frt.

Gát Jánostól lezárolt, a trázsi 49-ik sz. tjkvben foglalt I. 1—13. sorsz. alatti egynegyed telekből alperest illető 268 frtra becsült egynegyed jutalékának végrehajtás utoni elárvereztetése Trázs község házához 1875. évi január 19 ik, szükség esetén 1875. évi február 22-ének d. e. 10 órája tüzetik ki.

Hajós Gédeonné szül: Gracza Terézttől lezárolt, a város-mulyadi 70. sz. tjkvben foglalt †. 2—6 sorsz. alatti 4396. frtra becsült nemesi birtokból Hajós Gédeonnét illető jutalék végrehajtás utoni elárvereztetése Város-Mulyad község házához 1875. évi jan. 12 ik, szükség esetén 1875. évi február hó 23 ának d. e. 10 órája tüzetik ki.

Eiselt Eustach Jakab és nejétől lezárolt, a poltári 85 sz. tjkvben foglalt A. I. 2—120 sorsz. alatt foglalt fél volt urbéri kültelek és a 134. sz. tjkvben A. I. 1 sorszám alatt felvett ház, melléképületek és beltelek, továbbá †. 1—4 sorsz. alatt foglalt irtványföldek végrehajtás utoni elárvereztetése Poltár körjegyzői házához 1874. évi dec. 29-ik, szükség esetén 1875. évi jan. 29.énck d. e. 10 órája tüzetett ki. A kikiáltási ár 3478 frt.

Plachy Jónás Vilma nevére irt 1070 frtra becsült, a b.-gyarmati 29 tjkvben 39 hrszám alatt foglalt házra és beltelekre a II ik árverési határnap 1875. évi január 11-ének d. e 10 órára a b.-gyarmati kir. telekkönyvi hivatalba kitüzetik.

Hinko Jánostól 233 frt. 40 kr. követelés végett lefoglalt s 350 frtra becsült hat db. tehén és egy bika Losonczon a buzapiaczon 1874. évi dec. 24-ének d. e. 9 óráján nyilvános árverésen el fognak adatni.

Solti Józseftől 148 frt. 30 kr követelés végett lefoglalt s 70 frtra becsült két ló, nyilvános árverésen A.-Sáp község házánál 1874. évi dec. 16-ikának d. u. 3 óráján eladatik.

Varga Benedektől 43 frt. 35 kr követelés végett lefoglalt s 71 frtra becsült két ló, egy kocsi és kukoricza nyilvános árverésen Buják község házánál 1874. évi dec. 19-ikének d. u. 4 óráján eladatnak.

Vida Bálinttól 100 frt. követelés végett lefoglalt s 230 frtra becsült 2 ökör és két ló nyilvános árverésen Diós-Jenő községében 1874. évi dec. 17-ikének d. e 10 óráján eladatnak.

Pincze Vodnág Ágnestől 70 frt. követelés végett lefoglalt s 72 frtra becsült 2 fekete ló s egy fatengelyes kocsi nyilvános árverésen Patak községében 1874. évi dec. 19-ikének d. u. 2 óráján eladatnak.

Csiffári Józseftől 1000 frt követelés végett lefoglal- s 1042 frt. 32 krra becsült butorok, termények s gazdasági eszközök nyilvános árverésen Mohoran 1874. évi dec. 22 és 23-ikának d. e. 10 óráján eladatnak.

Danner Jánostól 454 frt. követelés végett lefoglalt s 429 frt. 10 krra becsült termények s házi butorok nyilvános árverésen Marczal községben 1874 évi dec. 30-ikának d. e. 10 óráján eladatnak.

Kovács Páltól 5 frt. 70 kr. követelés végett lefoglalt s 22 frt. 50 krra becsült 1 sertésól, 10 db. fa s 1 sertés nyilvános árverésen Vadkért községbe 1874. évi dec. 10-ikének d. e. 10 óráján eladatnak.

Reisz Ármintól 34 frt. 80 kr. követelés végett lefoglalt s 80 frtra becsült házibutor, nyilvános árverésen Tereske községben 1874. évi dec 16-ikának d. e. 11 óráján eladatnak.

Keller Páltól 58 frt. követelés végett lefoglalt s 154 frtra becsült 1 ló, egy sertés, gazdasági eszközök bordók és bor nyilvános árverésen Nötincs községében 1874. évi dec. 17-ikének d. u. 2 óráján eladatnak.

Csabri Istvántól 13 frt. 33 egyharmad kr. követelés végett lefoglalt s 25 frtra becsült egy kocsi s két ló nyilvános árverésen Dejtár községében 1874. évi deczember 15-ének d. e 10 óráján eladatnak.

Somogyi Zoltántól 70 frt. 64 kr. követelés végett lefoglalt s 400 frtra becsült 2 ló nyilvános árverésen B.-Gyarmat városában 1874. évi dec. 29-ikének d. e 10 óráján el fognak adatni.

Hadnagy Imre és Kiskovács Mihálytól 45 frt. 97 kr. követelés végett lefoglalt s 10 frtra becsült 2 fekete ló és egy veres szőrű tehén nyilvános árverésen Szécsény községben 1874. évi dec. 14-ikének d. e. 10 óráján eladatni fognak.

Lipták János és társaitól 394 frt. 50 kr. követelés végett lefoglalt s 412 frt. 50 krra becsült 5 ló, 2 szekér, 2 ökör, 10 birka, buza, zab és széna nyilvános árverésen Kálnón a község házánál 1874. évi dec. 21-ikének d. e. 10 óráján eladatnak.

Kirner Edétől 2000 frt. követelés végett lefoglalt s 1995 frt. 50 krra becsült eczet, pálinka, bor, sör, silvorium, üres hordók, széna, liszt és 2 tehén nyilvános árverésen Zlaten alperes lakásán 1874. évi deczember 22-ikének d. e. 10 óráján eladatnak.

Gabnaárak.

B.-Gyarmaton 1874. évi november hó 30-án tartott hetivásár alkalmával egy pozs. mérő tiszabuza 4 frt. 20 kr., 4 frt. 30 kr. rozs 3 frt. 20 kr., 3 frt. 40 kr. árpa 2 frt. 40 kr., 2 frt. 60 kr. zab 1 frt. 60 kr., 1 frt. 70 kr. kukoricza 2 frt. 60 kr.

Felelős szerkesztő:
Harmos Gábor.

HIRDETÉSEK.

Nagyobbszerű és többrendbeli haszonbérletek iránt értekezhetni Szécsényben **Tersztyánszky István** ügyvéddel.

Hirdetmény.

A balassa-gyarmati takarékpénztár részéről közhirré tétetik, miszerint midazon zálogok (u. m. arany és ezüst nemüek) melyek folyó 1874. évi szeptember hó 1-én lejártak és sem ki nem váltattak, sem meg nem hosszabbitattak, a takarékpénztárnál folyó 1874. évi deczember hó 14-én esetleg folytatólagosan 15-én mindenkor délutáni 2 órakor nyilvánosan és készpénz fizetés mellett elfognak árvereztetni.

Miről a közönség értesitetvén, az elzálogositók figyelmeztetnek, hogy a mennyiben a kitüzött árverés napjáig zálogaikat ki nem váltják, illetőleg meg nem hosszabbitják, azontul csupán a netaláni vételár feleslegre tarthatnak igényt.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

HALLJUK! HALLJUK! HALLJUK!

Halljuk a szép szót!

Rajta fiuk vigadjunk!

Rajta lányok mulassunk!

Rajta párok tánczoljunk!

Megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható.

Halljuk a szép szót! Magyar felköszöntő (toast) könyv, szerkesztették: Wajdits József és Bátorfi Lajos. Második javitott és tetemesen bővitett kiadás, mely kötött és kötetlen mindennemű felköszöntést tartalmazván, diszes kiállitása és tömött tartalma, ugy hasznos és mulattató voltánál fogva mindenkinek, de különösen az ifjuság figyelmébe ajánlható. 380 lapra terjed s diszes kiállitású. Az 1-ső kiadás 1500 példány egy év alatt kelt el, mely eléggé bizonyitja e könyv életrevalóságát. A keménykötésű könyvnek ára 1 frt. 50 kr. — Tartalom kivonata: Előszó. Költemény. A toaszt eredete. A hazára. Diszünnepélynél. Diszebédnél. Hölgyekre. Családiünnepélyeknél. Keresztelőben. Születésnapon. Névnapon. Eljegyzéskor. Menyegzőben. Beigtatásnál. Egyleti ünnepélynél. Vegyes köszöntések. Összesen 225 felköszöntést tartalmaz.

Rajta fiuk vigadjunk! Közkedvességü dalkönyv, **ötödik bővitett kiadás.** E nagy szorgalommal összeállitott mű, közel 1000 válogatott dalt tartalmaz; ujonnan feltalálható magyar opera és operette dalokkal bővitett mű, szinos boritékkal kötve, csinos kiállitásánál fogva is kitünő, mondhatni: a maga nemében páratlan mű, mely már több mint **tizezer** példányban forog a közönség kezén. Ára a 800 lapra terjedő könyvnek 1 frt. 80 kr. Gyüjtötte Wajdits József. Tartalma: Honfidalok, katonai dalok, indulók, természetdalok, románczok, élcz- és gunydalok, szerelemdalok, bordalok, tánczdalok, rab- és duhajdalok, idegen dalok, opera- és operettedalok stb. stb.

Rajta fiuk vigadjunk! Magyar dalkönyv olcsó kiadása, 96 kr.

Rajta lányok mulassunk! Mulattató kézikönyv, magyar hölgyek számára, gyüjtötte Wajdits József. Ajánlható mindkét nembeli mulatni vágyó közönségnek, mind beltartalmára, mind pedig külsejére figyelem fordittatott, ára az 500 lapra terjedő, szinnyomatu boritékkal ellátott könyvnek 1 frt. 60 kr. Aranymetszésü diszkiadásnak 2 frt. 60 kr. — Tartalom kivonata: Hölgyeinkhez. Az egészségről. Pipere-asztal. Öltözékszoba. Illemtan. Jeles mondatok. Nőnevek. Virágnyelv. Szinnyelv. Szavalmányok. Adomák. Kérdések és feleletek. Kártyavetés. Emlékkönyv. Névrejtő emlékversek. Társasjátékok. Tréfás mulatságok. Tánczkönyv és záradék.

Rajta párok tánczoljunk! Lakatos Sándor tánczkönyve, mindkét nembeli ifjuság számára. Kiadta Bátorfi Lajos. Lakatos Sándor arczképével s a szöveg közé nyomott tánczábrákkal diszes czimboritékkal. Keménykötésü mü ára 1 frt. 40 kr.

Kebelhangok. Ujévi, név- és születésnapi s az élet egyéb viszonyaira alkalmazott köszöntések, kötött és kötetlen beszédben. Irta: Hoffman Mór, diszes nyomatu kemény kötésben, ára 1 frt.

Vedd szivemet szivedért! Szerelmi levelezőkönyv, alkalmi levelezések változatos gyüjteménye, szerelmes párok számára, Szivélyesitől. Csinos boritékba kötve, ára 1 frt 20 krajczár.

Szegényből lesz a gazdag, jó számvetéssel, gyors és biztos segitő minden adás és vevésnél, fél krtól kezdve 10 frtig. Évi jövedelem 1 frttól 1000 frtig. Teli és üres hordók megmérése, kiszámitása. A gömbölyü fák kubik tartalmának meghatároztathatásáróli táblázat. A sulymértékek vámsulyra való átváltoztatásáróli táblázat, Cselédbért és árendát mutató tábla. Ellési és kotlási idő számitása. Törvényszerinti bélyegrovat. Táblázat a fatörzs kiszámitásához. A lovak fedeztetése-, a birka üzetése-, és a göbök görgetésének eredményéróli táblázatok. Ára kötve e diszesen kiállitott zsebkönyvnek az „Uj méter-mérték“ czimeni füzetkével egybekötve 1 forint.

Lenormand. A hires czigánynő igazmondó kártyája, 32 szinezett kártyával, magyar aláirással és szöveggel, ára 50 kr.

Álmoskönyv, nagy, legujabb egyptomi, 170 lapra terjedő, 600 képpel, tartalma: Álommagyarázata. Titkos kaballa, nagy müvészet. Máltai kereszt. Lépcsős kaballa. Nagy kereszt. Sorsjáték árszabály. Planéták magyarázata. Mindennapi éhomra való prüsszenések fejtegetései, ujabb és régiebb szerint. Szerencse és szerencsétlenségi napok. Szerencse-tabella. Ára 50 kr.

☞ Postai rendelések a levél vétele után azonnal teljesittetnek.

Minden tiz példány után egy tiszteletpéldánynyal is szolgálok.

Mint fiatal kiadó, az olvasó közönség pártfogását kéri

Wajdits József,
könyvkereskedő.
Nagy-Kanizsán.

Kiadó: Kák László.

Nyomatott B.-Gyarmaton Kák Lászlónál 1874.